

Presenteras på svenska
Författare - Simon Andén
Examinator - Christer Malmström
Handledare - Bernt Nilsson

Lunakvarteret – Stadsomvandling i citysaneringens spår

Rivningarna i svenska stadskärnor efter andra världskriget, de så kallade saneringarna, är kontroversiella. Utan att gå in för djupt på ämnet så finns det olika typer av berättigande och olika grader av omfattning av rivningarna. Ibland rev man enskilda fastigheter som dömts ut, ibland var det slumbebyggelse och ibland var det stora stenhus som hade gått att renovera och höja standarden på. De mest kontroversiella saneringarna var där man rev hela stadsdelar där uppskattade miljöer försvann helt från staden.

Norrmalmsregleringen i Stockholm och Carolikvarteren i Malmö är exempel där saneringen gick långt. I Södertälje skedde en omfattande sanering i en väldigt liten stadskärna med resultatet att halva den historiska stadskärnan försvann. Både fallfärdiga träskjul och påkostade stenhus revs.

Tiden har nu gått och det har blivit dags att ta ställning till de byggen som var resultatet av saneringarna. En del har blivit uppskattade inslag i städerna medan andra står där som en påminnelse om vad som gick fel i den framstegsyrasom rådde. Hur hanterar vi upprustningar, förändringar av program och till och med rivningar av det nya historiska lager saneringstiden lämnade efter sig?

I Södertälje var Lunakvarteret det sista storbygge som kan kopplas till citysaneringen längs med Storgatan. En gigantisk multifunktionell byggnad med parkering, kontor, kulturhus och shoppinggalleria. På grund av ett konstruktionsfel är i dag samtliga fasader så fuktskadade att man överväger en total rivning, samtidigt som man redan innan haft problem med den slutna och illa fungerade byggnaden. Hur ska vi hantera denna typ av storskaliga förändringar av stadsbilden i dag med utgång i stadens rumsliga förutsättningar i stället för saneringsepokens rationaliserade program?